Harjutus 24 Lisa puuduvad kirjavahemärgid.

Oli liiga hilja et kutsuda taksot ja nii tuli mul minna kogu tee kuni jaamani jala. See ei olnud eriti kaugel aga oli põrgukülm lumes oli raske käia ja kohvrid peksid mul kogu aeg vastu jalgu. Värsket õhku oli siiski mõnus hingata. Ebamugav oli ainult see et külma käes hakkasid mul valutama nina ja ülemine huul kuhu Stradlater oli mulle ühe ära virutanud. Ta oli mu huule vastu hambaid katki löönud ja see kipitas päris kõvasti. Aga mu kõrvadel oli hea ja soe. Mütsil mille olin ostnud olid kõrvaklapid ja need ma tõmbasingi nüüd alla ma ei hoolinud põrmugi sellest kuidas ma välja näen. Ja kedagi ei olnud enam liikvel. Kõik pöönasid juba põhus.

Jaama jõudes mul vedas sest rongi tuli oodata ainult kümme minutit. Kuni ma ootasin võtsin veidi lund pihku ja pesin puhtaks oma näo mis oli alles paksult verega koos.

Üldiselt mulle meeldib sõita rongis eriti öösel kui tuled põlevad akende taga on pime ja vagunis kantakse ringi kohvi ja võileibu ja ajakirju. Mina ostan tavaliselt singivõileiva ja neli ajakirja. Öösel rongis olen ma suuteline lugema isegi mõnd tobedat juttu ilma et see mind oksele ajaks. Te ju teate neid. Seal on alati juttu nudi lõuaga poisieputisest kelle nimeks on enamasti David ja plikaeputisest kelle nimi on Linda või Marcia ja kes neile kuradi Daviditele alatasa piibu peale tuld pakuvad.

J. D. Salinger, „Kuristik rukkis"

Kuidas suhtub katkendi tegelane ajaviitekirjandusse? Kuidas suhtud sina? Põhjenda suuliselt.

.....

.....

Harjutus 25 Lisa teksti puuduvad komad. Lähtudes tööjuhendist, tee endale ise kirjavahemärkide harjutus, lahenda see ja kontrolli tulemust.

1. Otsi veebist usaldusväärne tekst mis on ilmunud näiteks mõnes kvaliteetlehes või -ajakirjas (Eesti Ekspress, Postimees, Eesti Päevaleht, Horisont). Selliste ajalehtede ja ajakirjade toimetusse kuulub alati keeletoimetaja kes kontrollib tekstid enne avaldamist üle.
2. Kui oled teksti välja valinud märgista see ära ja kopeeri tekstitöötlusprogrammi (Word). Korrasta teksti vormistust sest kopeerimisel võib muutuda teksti paigutus ja tähtede suurus.
3. Asenda tekstis kirjavahemärgid. Selleks tuleb avada menüüribalt dialoogikast kirjutada asendatavaks kirjavahemärk : (koolon) – (mõttekriips) või , (koma) ja jätta asendajaks tühik. Kui vajutada nupule *asenda kõik (replace all)* kaob tekstist vastav kirjavahemärk ning programm teatab mitu asendust tekstis tehti.
4. Nüüd lisa kirjavahemärgid. Võid seda teha kas arvutiekraanil või paberil kui oled teksti välja trükkinud. Kui harjutus on valmis saab selle õigsust imelihtsalt kontrollida võrdle esialgset teksti parandatud tekstiga. Tekkinud küsimustele saab vastuse õpikust või õpetajalt.

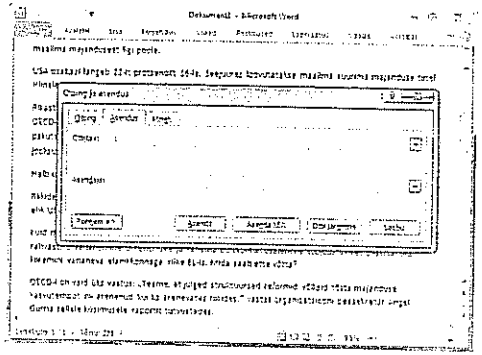

Harjutus 26 Lisa puuduvad komad.

Vargamäe Andres tundis kuidas omandatud maalapp tekitas kohustusi millest ei või loobuda kui oled aus inimene. Hea meelega oleks Andres ostnud kogu Vargamäe et elada siin omasoodu nagu vürst aga teine mees oli temast ette jõudnud oli teise koha varem ostnud. Tagapere Pearu oli tulnud Tuhalepast mis seisis veel kaugemal soode ja rabade taga kui Vargamäe. Tema ütles ikka et tema tulnud huntide juurest inimeste sekka. Andres sellevastu oleks võinud öelda et tema tuli inimeste seast huntide juurde sest tema isakodu asus välimaal. Ometi ei öelnud ta seda sest tema arvas et ühesugused inimesed elavad igal pool olgu kuskil maantee ääres või soosilla taga.

Üks imelik mõte oli viirastusena Andrese peaaju külastanud kui ta esimest korda käis Vargamäel. Mis oleks kui ükskord oleks kogu Vargamäe tema oma tema laste käes? Võib-olla mõjuski see viirastuslik mõte sedavõrd et Andres kohta otsides Vargamäe juurde peatuma jäi. Kaasa aitas ka Hundipalu Tiit kes elas kaugemal soode taga teisel pool jõge – elas üksipäini oma väljamäel ja talitas seal nagu süda kutsub. Temaga oli Andres siin kokku puutunud ja tema oli osanud nõnda rääkida et Andres Vargamäele peatuma jäi.

Anton Hansen Tammsaare, „Tõde ja õigus I"

Vasta küsimustele suuliselt.

1. Mis on kohustused?
2. Milliseid kohustusi on põllumehel maa ees?
3. Nimeta kolm enda kohustust.
4. Kuidas on kohustused seotud õigustega?
5. Kas oled nõus mõttega, et „ühesugused inimesed elavad igal pool"? Põhjenda.

Harjutus 27 Lisa puuduvad komad. Põhjenda koma esinemist sidesõnade *ja, ning, ega* ees.

Elas kord üks poiss kelle nimi oli Tõivelemb ja kes oli väga tagasihoidlik ning viisakas. Tõivelemb armastas tegelda karatega mida ta oli harjutanud seitse aastat ja lisaks meeldisid talle džuudo sambo poks ning maadlus. Koolis aga kiusati teda alatihti sest mõne pisut alaarenenud kaasõpilase arvates oli tal imelik nimi ning mõnikord visati koguni ta koolikott aknast välja. Tõivelemb andis kõik kiusajatele andeks sest ta sai aru et nad on alles rumalad ning neil on käia veel pikk enesearendamise tee. Üks sõber soovitas Tõivelembil kiusajatele vastu hakata et neile koht kätte näidata või neile koguni kere peale anda. Tõivelemb ainult naeratas sõbrale ja ütles et küll elu kiusajaid õpetab või tuleb neil niisama mõistus pähe.

Ja ennäe imet! Varsti ilmus Eestimaale kuri haigus mille taolist polnud varem nähtud ega millest polnud midagi kuuldud. Haigus tabas ainult inimesi kes olid kedagi narrinud või kiusanud ega puudutanud sõrmeotsagagi neid kes olid head ja tublid olnud. Kõigil poistel ja tüdrukutel kes olid Tõivelembi kiusanud tulid kehale suured pruunid villid mis koledasti haisema hakkasid. Nad jäid kõrgesse palavikku mida ükski rohi langetada ei suutnud ning vaevlesid pikki päevi ja öid kehva enesetunde käes. Kui nad lõpuks paranesid ei olnud ühelgi neist enam soovi kedagi kiusata ja nad jäid elu lõpuni sõbralikeks ja leebeteks inimesteks. Tõivelemb aga elas saja-aastaseks tal oli kümme last kes teda alati aitasid ja sada lapselast kes vana mehe südant soojendasid.